

Силабус курсу

Мікроекономіка

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Освітньо-професійна програма «Аналітична економіка», «Облік і аудит», «Менеджмент», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Маркетинг»

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Консультації: вівторок 15.00-16.20, ауд. 315

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.е.н., проф. Павлов Костянтин Володимирович

Контактна інформація pavlov.kostiantyn@vnu.edu.ua, +38097-283-0808

Опис дисципліни

«Мікроекономіка» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері економіки. Вона спрямована на засвоєння студентами основ раціональної поведінки економічних суб'єктів і охоплює вивчення: попиту, пропозиції та еластичності; теорії поведінки споживача; сутності економічних витрат; поведінки виробників на ринках досконалої конкуренції, чистої монополії, олігополії і монополістичної конкуренції; інституційних основ ринкової економіки.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	Предмет і методи мікроекономіки	Знати предмет дослідження мікроекономіки. Взаємозв'язок потреб і ресурсів, необхідність альтернативного вибору. Поведінка економічних суб'єктів як модель раціонального вибору. Альтернативна вартість та вибір. Межа виробничих можливостей та її трансформація. Методи дослідження в мікроекономіці. Характеристика методів формальної логіки. Діалектична логіка та абстрагування. Методи економікоматематичного моделювання та економічний експеримент в мікроекономічних дослідженнях.	Тести, питання

4 / 4	Попит, пропозиція, еластичність	Знати закон попиту, фактори зміни попиту. Закон пропозиції, фактори зміни пропозиції. Сутність пропозиції та взаємозв'язок між ціною і обсягом пропозиції. Характеристика нецінових факторів, що призводять до зміни пропозиції та зміщення кривої пропозиції. Ринкова	Тести, питання
		рівновага та її характеристика. Сутність ринкової рівноваги та її динамічний характер. Вигідність ціни рівноваги для більшості виробників і споживачів. Види ринкової рівноваги та павутиноподібна модель рівноваги. Встановлення „стелі” та „підлоги” ціни державою. Підстави для втручання держави в ринковий механізм ціноутворення та встановлення „стелі” ціни. Негативні наслідки регулювання цін державою та їх усунення. Цінова еластичність попиту і пропозиції та фактори її зміни. Види цінової еластичності попиту та фактори зміни. Еластичність попиту за доходом та перехресна еластичність	
4 / 4	Аналіз поведінки споживача	Знати реакцію споживача на зміни цін. Взаємозв'язок лінії „ціна-споживання” та лінії індивідуального попиту. Ефект заміщення та ефект доходу для якісних товарів. Дж. Хікс і Е. Слуцький щодо ефекту зміни ціни. Ефект заміщення та ефект доходу для менш якісних товарів. Реакція споживача на зміну доходу. Крива „дохідспоживання” для якісних і менш якісних товарів. Криві Енгеля для якісних, менш якісних та агрегованої групи благ.	Тести, питання
4 / 4	Мікроекономічна модель підприємства	Економічна природа фірми (підприємства). Основні типи контрактів та природа фірми. Аналіз економічних організацій: основні концепції. Основні форми ділових підприємств. Підприємницька фірма. Партнерство і корпорація. Державна фірма. Неприбуткові організації і споживчий кооператив. Прибуток і дохід фірми. Економічний і бухгалтерський прибуток. Загальний, середній і граничний дохід та їх динаміка.	Тести, питання
4 / 4	Варіації факторів виробництва та оптимум виробника	Виробництво з одним змінним ресурсом (фактором). Виробництво і фактори виробництва. Правило мінімізації витрат. Вибір виробничої технології. Ізокванта. Зони технічного (технологічного) заміщення. Рівновага виробника. Шлях розвитку та економія від масштабу.	Тести, питання

4/4	Ринок досконалої конкуренції	<p>Поведінка підприємства на ринку чистої конкуренції в короткостроковому періоді. Крива попиту і граничний дохід. Короткостроковий період на ринку: методи загальних і граничних показників. Типи фірм в короткостроковому періоді. Крива пропозиції конкурентного підприємства і галузі. Конкурентне підприємство в довгостроковому періоді. Нормальний прибуток: умови максимізації. Механізм функціонування підприємства в довгостроковому періоді. Характер довгострокової кривої пропозиції конкурентних підприємств. Зміна витрат під впливом зміни кількості підприємств. Галузі, витрати яких зростають, не змінюються і зменшуються. Ефективність ринку чистої конкуренції. Умови досягнення економічної ефективності та ринок чистої конкуренції. Недоліки ринку.</p>	Тести, питання
4/4	Чиста монополія	<p>Види і характеристика чистої монополії. Основні риси чистої монополії. Види чистої монополії. Бар'єри для входження в галузь. Вибір ціни та обсягу виробництва чистим монополістом. Спадний характер попиту та ціноутворення чистого монополіста. Еластичність попиту та максимізація прибутку чистого монополіста. Довгостроковий період на ринку чистої монополії. Цінова дискримінація за умов чистої монополії. Суть та умови проведення цінової дискримінації. Види цінової дискримінації. Способи проведення та наслідки цінової дискримінації. Державне регулювання ціноутворення природних монополістів. Середні загальні і граничні витрати природних монополій. Суспільно-оптимальна ціна та її наслідки. Ціна, що забезпечує справедливий прибуток та ефективність. Ефективність монополії. Аргументи проти існування монополізму. Аргументи на користь монополії.</p>	Тести, питання

4/4	Ринок ресурсів	<p>Попит на ресурс та його фактори. Суть похідного характеру попиту на ресурс. Фактори, що визначають формування попиту на ресурс та показники, які їх відображають. Фактори зміни попиту та цінової еластичності попиту на ресурс. Фактори, що спричинять зміни величини попиту та попиту на ресурс. Сутність цінової еластичності попиту на ресурс та її види. Фактори зміни цінової еластичності попиту на ресурс. Оптимальне співвідношення ресурсів в процесі виробництва товару. Умови мінімізації витрат. Граничний дохід ресурсу та умови максимізації прибутку.</p> <p>Характер кривої пропозиції праці. Ставка зарплати та її види. Альтернативний вибір робітника. Ефект заміщення та ефект доходу. Ринкова крива пропозиції праці. Конкурентний ринок праці та ставка зарплати. Риси конкурентного ринку. Формування ринкової ставки зарплати та крива пропозиція праці. Умови максимізація прибутку конкурентного підприємства. Моносонія та ставка зарплати. Граничні витрати праці та ставка зарплати. Максимізація прибутку моносоніста. Умови максимізація прибутку підприємства за різних структур ринку блага і праці. Профспілки та ставка зарплати. Методи збільшення попиту на працю. Шляхи зменшення пропозиції праці. Подвійна монополія на ринку праці та її наслідки. Причини диференціації зарплати. Інвестиції в людський капітал. Суть інвестицій в людський капітал. Види інвестицій. Теорія людського капіталу та ефективної ставки зарплати.</p> <p>Економічна рента та її види. Пропозиція землі. Попит на землю. Абсолютна, диференціальна і монопольна рента. Ціна землі і земельна рента. Капітал і позичковий відсоток. Сутність категорії капітал. Короткострокові інвестиції: визначення оптимального обсягу. Довгострокові інвестиції. Пропозиція заощаджень. Міжчасове бюджетне обмеження і міжчасова рівновага.</p> <p>Дисконтова на вартість у розрахунку інвестицій.</p>	Тести, питання
-----	----------------	--	----------------

4/4 Тести,	Інституціональні аспекти екстерналій на ефективність екстерналій.	Права власності та трансакційні витрати: сутність, ринкового Роль держави в ринковій економіці. Суть питання господарства (зовнішніх ефектів)та їх Характеристика негативних і позитивних Причини виникнення екстерналій. Вплив екстерналій на Способи захисту від екстерналій. Визначення прав власності, теорема Коуза. Податок на обсяг продукції, субсидії, стандарти і система штрафів. Основи теорії суспільного вибору. Д. Б'юкенен та створення суспільних благ. Обсяг суспільного блага: метод порівняння граничної вигоди і граничних витрат. Створення громадських благ за умов прямої демократії. Обсяг громадського блага за умов: рівного розподілу вигоди і витрат; розподіл вигоди пропорційно витратам; рівний розподіл вигоди і нерівний розподіл витрат. Теорія „середнього” виборця. Створення громадських благ за умов представницької демократії.	види. вплив
---------------	---	---	--------------------

Літературні джерела

1. Базилевич В. В. і інші. Мікроекономіка. [підручник] / В. В. Базилевич – К. : Знання, 2007. – 677 с.
2. Базилінська О. Я. Макроекономіка : [навч. посіб.] / О. Я. Базилінська 2-ге вид., виправл. – К. : ЦУЛ, 2009. – 402 с.
3. Вступ до економічної теорії : [підручник] / За ред. З. Ватаманюка. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2007. –312 с. 4. Економічна теорія : (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка) : [навч. посіб.] / Л. В. Білецька, О. В. Білецький, В. І. Савич. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : ЦУЛ, 2009. – 688 с.
5. Економічна теорія : політекономія : [навч. посіб.] / В. М. Семененко, Д. І. Коваленко, В. В. Бугас, та ін. / За ред. В. М. Семененка, Д. І. Коваленка. – К. : ЦУЛ, 2010. – 360 с.
6. Економічна теорія. Основи мікроекономіки. Основи макроекономіки : [навч. посіб.] / Є. М. Воробйов. – Харків : Торсінг плюс, 2009. – 320 с.
7. Економічна теорія : політекономія : [підручник] / За ред. В. Д. Базилевича. – К. : Знання-Прес, 2008. – 438 с.
8. Задоя А. А., Петруня Ю. Е. Макроз економіка : [учебник] / А. А. Задоя, Ю. Е. Петруня. – К. : Знання, 2006. – 256 с. 9. Леоненко П. М., Черепкіна О. І. Сучасні економічні системи : [навч. посіб.] / П. М. Леоненко, О. І. Черепкіна – К.: Знання, 2006. – 412 с.
10. Макроекономіка. Практикум : [навч. посіб.] / О. В. Калініченко, О. Д. Плотник. – К. : ЦУЛ, 2010. – 656 с.
11. Макроекономіка : [підручник] / За ред. В. Д. Базилевича. – Київ : «Знання», 2008. – 533 с.

12. Макроекономіка та макроекономічна політика : [навч. посіб.] / За ред. А. Ф. Мельник. – Київ : «Знання», 2008. – 322 с.

13. Мочерний С. В., Мочерна Я. С. Політична економія : Навчальний посібник / С. В. Мочерний, Я. С. Мочерна – К. : Знання, 2007. – 423 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	40
Модуль 1 (теми 1-5) – тести, завдання	30
Модуль 2 (теми 6-9) – тести, завдання	30
Екзамен – тести, завдання	60

Шкала оцінювання бакалаврів:

Оцінка в балах	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

